

Svanemerking av
Kaffetjenester

Versjon 2.0 • 18. oktober 2023 – 31. desember 2028

Innhold

Hva er en Svanemerket kaffetjeneste?	4
Hvorfor velge Svanemerking?	4
Hva kan Svanemerkes?	4
Hvordan søker man?	6
1 Beskrivelse av tjenesten	8
2 Råvarer: Kaffe, te, kakao og melk	8
3 Kaffemaskiner	11
4 Gjenbruk	13
5 Transport	14
6 Kjemikalier	15
7 Kundens miljørutiner	16
8 Innkjøp av miljømerkede varer og tjenester.....	18
9 Miljøledelse	19
10 Poengsammenstilling	20
Regler for Svanemerking av tjenester.....	21
Etterkontroll.....	21
Kriterienes versjonshistorikk.....	21
Bilag 1 Krav til standarder for fornybare råvarer	
Bilag 2 Forbudte stoffer i kaffemaskinenes komponenter i kontakt med næringsmidler	
Bilag 3 Kaffemaskiners vannkvalitet	

100 Kaffetjenester, versjon 2.0, 18. oktober 2023

Adresser

Nordisk ministerråd besluttet i 1989 å innføre en frivillig offisiell miljømerking, Svanemerket. Nedenstående organisasjoner/foretak er tildelt ansvaret for det offisielle miljømerket Svanemerket, av respektive lands regjering. For mer informasjon se nettsidene:

Danmark

Miljømærkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1, DK-2150 Nordhavn
Fischersgade 56, DK-9670 Løgstør
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.svanemaerket.dk

Island

Norræn Umhverfismerking
á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík
Tel: +354 591 20 00
svanurinn@ust.is
www.svanurinn.is

Dette dokument kan bare kopieres i sin helhet og uten noen form for endring. Sitater fra dokumentet kan benyttes hvis kilden, Nordisk Miljømerking, oppgis.

Finland

Miljömärkning Finland
Annegatan 25, vån 6
FI-00100 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Norge

Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige

Miljömärkning Sverige
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Hva er en Svanemerket kaffetjeneste?

Svanemerkede kaffetjenester oppfyller strenge miljøkrav og har tatt et helhetsgrep om miljøarbeidet sitt. Det betyr at de er blant de miljømessig beste i sin bransje.

Produktgruppen omfatter all leveranse av kaffemaskiner, råvarer, service og vedlikehold.

Virksomhetene arbeider strukturert og aktivt med sirkulær økonomi, energi-effektivitet, råvarer som er sertifisert som mer bærekraftige og klimatilpasset transport. Svanemerket er et effektivt redskap for å gjøre virksomhetenes miljø- og klimaavtrykk mindre.

En Svanemerket kaffetjeneste:

- Serverer kundene en høy andel sertifisert kaffe, te, og kakao.
- Tilbyr energieffektive kaffemaskiner, som oppfyller strenge krav til helseskadelige stoffer.
- Reparerer og gjenbraker deler og kaffemaskiner, som et tiltak for en mer sirkulær økonomi.
- Gjennomfører jevnlig vedlikehold og service for å forlenge levetiden på kaffemaskinene og sikre god smak på kaffen.
- Transporterer råvarer og kaffemaskiner energi- og klimaeffektivt.
- Rengjør og renser kaffemaskinene med kjemikalier som oppfyller strenge krav til miljø- og helseskadelige stoffer.

Hvorfor velge Svanemerking?

- Kaffetjenesten kan bruke varemerket Svanemerket i sin markedsføring. Svanemerket har høy troverdighet og er meget godt kjent i Norden.
- Svanemerket er en enkel måte å kommunisere sitt miljøarbeid og miljøengasjement til kundene.
- Svanemerket synliggjør hvilke miljøbelastninger som er viktigst og viser dermed hvordan virksomheten kan redusere utslipp, ressursforbruk og avfallsbelastning.
- En mer miljøtilpasset produksjon gir et bedre utgangspunkt for fremtidige miljøkrav fra myndighetene.
- Svanemerkingen kan ses som en guide til arbeidet med miljøforbedringer i virksomheten.
- Svanemerking omfatter ikke bare miljøkrav, men også kvalitetskrav fordi miljø og kvalitet ofte går hånd i hånd. Det betyr at en Svanemerkelisens også kan ses som et kvalitetsstempel.

Hva kan Svanemerkes?

Virksomheter som leverer kaffetjenester, kan Svanemerkes. Kaffetjenesten må omfatte følgende:

- Leveranse og installasjon av kaffemaskiner

- Leveranse av råvarer til kaffemaskinen
- Service og vedlikehold

Kaffetjenesten som helhet må oppfylle Nordisk Miljømerkings krav. Med det menes at all leveranse av kaffemaskiner, råvarer, service og forbruksvarer kaffetjenesten tilbyr, skal oppfylle Nordisk Miljømerkings krav til kaffetjenester.

Kaffemaskiner som inngår i tjenesten, er maskiner til profesjonelt og offentlig bruk. Det vil si kaffemaskiner til arbeidsplasser, hoteller, kantiner, lunsj-restauranter, offentlige områder som for eksempel venterom, resepsjoner, bensinstasjoner, dagligvarebutikker, kiosker, skoler og lignende.

Hva går ikke å Svanemerke?

Følgende går ikke å Svanemerke etter kriteriene for kaffetjenester:

- Kaffemaskiner som en vare, eller
- Kaffemaskiner til privat bruk i hjemmet, eller
- Tjenester som tilbyr kaffemaskiner som benytter engangskapsler til profesjonelt bruk, eller
- Tjenester hvor bulkbryggere (urnbryggere) utgjør mer enn 30 % av kaffetjenestens leverte kaffemaskiner.

Bakgrunnen for at bulkbryggere (urnbryggere) ikke kan utgjøre mer enn 30 % av tjenestens leveranse, er at disse maskinene ikke er omfattet av de kjente standardene for energimåling, EVA EMP eller DIN 18873-2, og heller ikke den nye teststandard for "Professional and commercial coffee machines", som er under utvikling (som publiseres i 2024). Nordisk Miljømerking kommer til å oppdatere eksisterende krav til kaffemaskinenes energieffektivitet når ny teststandard er klar, og innføre en grenseverdi ved nyinnkjøp av kaffemaskiner. Nordisk Miljømerking vil derfor ikke få mulighet til å stille krav til energiforbruk til bulkbryggere, og utelukker tjenester med høy andel av denne type kaffemaskiner.

Den nye standarden som er under utvikling inkluderer manuelle espressomaskiner, som ikke tidligere var inkludert i EVA EMP eller DIN 18873, og derfor vil tjenester med høy andel manuelle espressomaskiner kunne svanemerkes i fremtiden.

Leverandør av kaffetjenesten kan ikke tilby kunder å velge mellom Svanemerket leveranse og ikke-Svanemerket leveranse. Det er hele leveransen av kaffetjenesten som må oppfylle Nordisk Miljømerkings krav. Det som sikrer reduksjon i kaffetjenestens miljøbelastning, kan enkelt kommuniseres ved markedsføring av tjenesten.

Kravene i dette dokumentet stilles kun til kaffetjenesten, selv om kaffetjenesten kan være en del av et større firma som leverer andre tjenester, som for eksempel frukt, kjeks, vann, kald drikke og lignende. I slike tilfeller er det viktig at virksomheten er tydelig i sin kommunikasjon og markedsføring, og det skal tydelig fremkomme at det er kaffetjenesten som er Svanemerket, og ikke tjenesten som leverer frukt, drikke eller annet.

Hvordan søker man?

Søknad og kostnader

For informasjon om søknadsprosessen og avgifter for denne produktgruppen henviser vi til respektive lands nettside. For adresser se side 2.

Hva kreves?

Søknaden skal bestå av et webskjema samt dokumentasjon som viser at kravene er oppfylt.

Kriteriene for Kaffetjenester består av en kombinasjon av obligatoriske krav og poengkrav. De obligatoriske kravene markeres O + nummer og skal alltid oppfylles. Poengkravene markeres P + nummer og for hvert poengkrav som oppfylles, gis et visst antall poeng. Poengene regnes sammen og for at lisens skal oppnås, må en viss poengsum oppfylles.

For hvert krav er det beskrevet hvordan kravet skal dokumenteres. Det finnes også ulike symboler som brukes for å lette arbeidet. Symbolene er:

- Last opp
- Besvarelse eller beskrivelse gis i Svanemerkets digitale søknadsverktøy
- Kravet kontrolleres på stedet

For å få Svanemerkelisens kreves at:

- Samtlige obligatoriske krav oppfylles
- Obligatorisk krav til minimum poengsum må oppfylles
- Nordisk Miljømerking har kontrollert på stedet

All informasjon som sendes til Nordisk Miljømerking blir konfidensielt behandlet. Underleverandører kan sende dokumentasjon direkte til Nordisk Miljømerking som også behandles konfidensielt.

Hjelpedokumenter

Last ned følgende dokumenter i Svanemerkets digitale søknadsverktøy:

- Mal til rapportering av krav
- Skrivbare bilag
- Opplæringsmateriell
- Krav til standarder for fornybare råvarer

Lagre dokumentene før søknadsprosessen igangsettes og bruk disse i dokumentasjon av krav.

Lisensens gyldighetstid

Miljømerkingslisensen gjelder så lenge kriteriene oppfylles og så lenge kriteriene er gyldige. Kriteriene kan forlenges eller justeres, i slike tilfeller forlenges lisensen automatisk og lisensinnhaveren meddeles dette.

Senest ett år før kriteriene utløper, skal det meddeles hvilke kriterier som deretter skal gjelde. Lisensinnehaveren tilbys da muligheten til å fornye lisensen.

Kontroll på stedet

I forbindelse med søknad kontrollerer Nordisk Miljømerking normalt på stedet at kravene oppfylles. Ved kontrollen skal underlag for beregninger, original til innsendt dokumentasjon, innkjøpsstatistikk og lignende som bekrefter at kravene oppfylles, kunne fremvises.

Spørsmål

Ved spørsmål, kontakt gjerne Nordisk Miljømerking, se adresser på side 2. Mer informasjon og hjelp ved søknad kan være tilgjengelig. Besøk respektive lands nettsider for ytterligere informasjon.

1 Beskrivelse av tjenesten

O1 Beskrivelse av virksomheten

Oppgi følgende informasjon om virksomheten:

- Kaffetjenesten må omfatte følgende for å kunne svanemerkes:
Leveranse og installasjon av kaffemaskiner, leveranse av råvarer til kaffemaskinen, samt service og vedlikehold.
Omfatter virksomheten tjenestene ovenfor? Ja/Nei
- Beskriv kaffetjenesten

Inkluderer informasjon om kundesegment, hvem tjenesten tilbys til, hvor tjenesten tilbys, samt hvordan transport og regelmessig leveranse av råvarer, service og vedlikehold foregår.

- Tilbyr virksomheten andre tjenester enn kaffetjeneste? Ja/Nei
  - Hvis ja, list opp hvilke andre tjenester virksomheten tilbyr.
- Link til hjemmeside
- List opp de ulike kaffemaskinene tjenesten tilbyr

Espressobaserte kaffemaskiner, friskbrygg kaffemaskiner, kaffetraktere, manuelle espressomaskiner eller andre?

- Utgjør bulkbryggere (urnbryggere) mer enn 30 % av kaffetjenestens leverte kaffemaskiner? Ja/Nei
- Hvor mange kaffemaskiner har tjenesten utleid pr. år?

Ca. antall, med utgangspunkt i siste 12 måneder, eller siste hele år.

- Annet relevant dere ønsker å opplyse om?

Last opp dokumentasjon i henhold til kravet.

2 Råvarer: Kaffe, te, kakao og melk

O2 Krav til sertifisert kaffe, te og kakao

80 % av det samlede salget av alle råvarene kaffe, te og kakao pr. kg pr. år, skal være sertifisert i henhold til en ordning som oppfyller Nordisk Miljømerkings "Krav til standarder for fornybare råvarer", se nedenfor.

Navn på produkt, produsent, leverandør og sertifiseringsordning skal oppgis for alle råvarer virksomheten tilbyr fremover.

Beregningen skal gjøres med data fra siste hele år, eller siste 12 måneders salg, men som et minimum kan data fra tre måneders salg benyttes.

Arket "råvarer" i «Mal til rapportering av krav», kan brukes i arbeidet.

Unntak:

Direkte handel: Unntak fra kravet til sertifisering kan gis om råvaren er kjøpt gjennom direkte handel. Med direkte handel menes her råvarer kjøpt direkte fra bonden/kaffefarm, eller fra et lokalt co-operativ i produsentlandet, som har direkte tilknytning til bonden/kaffefarm. Nordisk Miljømerking krever full sporbarhet på kaffens leverandørkjede, samt at prisen som betales for kaffen skal være minimum Fairtrade-pris på gjeldende innkjøpstidspunkt. Det skal rapporteres på hvilke mål som settes

og hvilken innsats som gjøres for å ivareta miljø og sosiale forhold ved direkte handel.

(Fairtrade-priser oppdatert 2023: <https://fairtradeanz.org/stories/new-fairtrade-minimum-price-for-coffee-qa>)

Godkjente sertifiseringer er blant annet råvarer merket med Rainforest Alliance, UTZ, Fairtrade, Smithsonian Bird Friendly, EUs forordninger (EU) 2018/848, KRAV, finske «Solmärket» (Luomu), Nyckelpigan, Demeter, Statskontrollert økologisk (Ø-mærket), Demeter og Tún-lífrænt.

Merking etter andre standarder kan benyttes hvis Nordisk Miljømerkings "Krav til standarder for fornybare råvarer" oppfylles.

Last ned Nordisk Miljømerkings bilag "Krav til standarder for fornybare råvarer", hvis relevant.

- 📄 Last opp dokumentasjon/informasjon som viser at 80 % av all kaffe, te og kakao som kjøpes inn er sertifisert. Navn på produkt, produsent, leverandør og sertifiseringsordning der det er relevant, skal fremkomme. Arket "råvarer" i "Mal til rapportering av krav" kan brukes til å dokumentere kravet.
- 🔑 Kontrolleres på kontrollbesøk.
- 📄 Hvis virksomheten kjøper råvarer gjennom direkte handel, last opp dokumentasjon/informasjon som viser at kravet overholdes.

P1 Poeng for sertifiserte råvarer

Virksomheten gis poeng basert på solgt sertifiserte råvarer (kaffe, te kakao) pr. år, beregnet pr. solgt kg. Maksimalt 6 poeng kan oppnås i dette kravet.

- ≥ 80 - < 83 %: 1 poeng
- ≥ 83 - < 86 %: 2 poeng
- ≥ 86 - < 89 %: 3 poeng
- ≥ 89 - < 92 %: 4 poeng
- ≥ 92 - < 95 %: 5 poeng
- ≥ 95 %: 6 poeng

- 📄 Poengsummen skal beregnes ut fra krav til andel sertifiserte råvarer. Arket "råvarer" i "Mal til rapportering av krav" kan brukes til å dokumentere kravet.

O3 Krav til økologisk kaffe

20 % av all kaffe virksomheten selger pr. kg pr. år, skal være sertifisert økologisk.

Beregningen skal gjøres med data fra siste hele år, eller siste 12 måneders salg, men som et minimum kan data fra tre måneders salg benyttes.

Arket "råvarer" i "Mal til rapportering av krav", kan benyttes i arbeidet.

Med økologisk menes råvarer merket med EUs forordninger (EU) 2018/848, KRAV, finske «Solmärket» (Luomu), Nyckelpigan, Demeter, Statskontrollert økologisk (Ø-mærket), Demeter og Tún-lífrænt.

☞ Last opp dokumentasjon og beregning som viser siste års innkjøp av økologisk sertifisert kaffe beregnet i prosent. Arket "råvarer" i "Mal til rapportering av krav" kan brukes til å dokumentere kravet.

🔗 Kontrolleres på kontrollbesøk.

P2 Poeng for økologisk kaffe

Virksomheten gis poeng basert på solgt økologisk sertifisert kaffe pr. år, beregnet pr. innkjøpt kg. Maksimalt 7 poeng kan oppnås i dette kravet.

≥ 20 - < 23 %: 1 poeng

≥ 23 - < 26 %: 2 poeng

≥ 26 - < 29 %: 3 poeng

≥ 29 - < 32 %: 4 poeng

≥ 32 - < 35 %: 5 poeng

≥ 35 - < 50 %: 6 poeng

≥ 50 %: 7 poeng

☞ Poengsummen skal beregnes ut fra krav til andel økologisk sertifisert kaffe. Arket "råvarer" i "Mal til rapportering av krav" kan brukes til å dokumentere kravet.

P3 Poeng for økologisk kakao, te og melk

Virksomheten gis poeng hvis 100 % av solgt kakao, te, og/eller melk er økologisk sertifisert.

Melk inkluderer all melk, som for eksempel melkepulver og plantebasert melk.

Maksimalt 3 poeng kan oppnås i dette kravet.

Økologiske råvarer	Poeng
Kakao	2 poeng
Te	1 poeng
Melk	1 poeng

☞ Last opp dokumentasjon som viser at 100 % av solgt kakao, og/eller te, melk og melkepulver er økologisk sertifisert for å få poeng. Arket "råvarer" i "Mal til rapportering av krav" kan brukes til å dokumentere kravet.

🔗 Kontrolleres på kontrollbesøk.

P4 Poeng for skogslandbruk

Virksomheten gis poeng om de gjør innkjøp fra en eller flere kaffefarmer som driver skogslandbruk. Kaffe sertifisert med Smithsonian Bird Friendly oppfyller kravet. Innkjøp fra en kaffefarm gir 1 poeng. Maksimalt 2 poeng kan oppnås i dette kravet.

Med skogslandbruk, også kalt agroskogsbruk ("agroforestry") menes landbruk som kombineres med beplantning av trær/skog og eller husdyrhold, som har miljømessige og sosioøkonomiske fordeler.

☞ Hvis det gjøres innkjøp fra kaffefarm som driver skogslandbruk, last opp dokumentasjon som viser sertifisering for hver kaffefarm med Smithsonian Bird Friendly, eller at tilsvarende krav overholdes.

3 Kaffemaskiner

04 Oversikt over kaffemaskinenes energieffektivitet

Virksomheten skal etablere en oversikt over samtlige kaffemaskiners energieffektivitet. For hver maskin skal navn, modell, type maskin, produsent, antall kaffemaskiner eid av virksomheten og energitap, alternativt energiforbruk, fremkomme.

Energieffektiviteten til kaffemaskinene kan angis i

- Energitap i kWh pr. døgn i henhold til DIN 18873-2:2016-02, eller
- Energiforbruk i Wh/L med tilhørende energiklasse i henhold til European Vending Association Energy Measurement Protocol (EVA EMP) versjon 3.1 B.

Bulkbryggere og manuelle espressomaskiner er unntatt fra kravet.

Nordisk Miljømerking oppdaterer kravet så snart ny teststandard for energiforbruk i kaffemaskiner er klar, "Professional and commercial coffee machines". Den nye standarden er under utvikling og estimeres å være klar i 2024. Referanser til ny standard kommer til å erstatte de nåværende referansene til DIN 18873-2:2016-02 og European Vending Association Energy Measurement Protocol versjon 3.1 B.

- ☰ Last opp oversikt over kaffemaskinene tjenesten tilbyr. Arket "kaffemaskiner" i "Mal til rapportering av krav" kan brukes til å dokumentere kravet.

05 Overgang til energieffektive kaffemaskiner ved nyinnkjøp

Kaffemaskiner med dårlige energiprestasjoner skal prioriteres først, når det er tid for utskiftninger av maskiner i kaffetjenestens utvalg, og nye maskiner skal kjøpes inn.

Ved nyinnkjøp og utskiftning av kaffemaskiner, skal virksomheten ha rutiner som sikrer at kaffemaskiner med lavest energieffektivitet fases ut og erstattes.

- ☰ Last opp rutine som beskriver hvordan virksomheten sikrer at kaffemaskiner med lavest energieffektivitet skiftes ut og erstattes ved nyinnkjøp av nye kaffemaskiner.

06 Grenseverdi for energiforbruk ved nyinnkjøp av kaffemaskiner

Dette kravet gjelder ikke versjon 2.0 av kriteriene, men vil bli oppdatert i løpet av 2024.

Nordisk Miljømerking oppdaterer energikravet, "Grenseverdi for energiforbruk ved nyinnkjøp av kaffemaskiner" så snart ny teststandard for "Professional and commercial coffee machines" er publisert og datagrunnlaget for grenseverdier er godt nok. Den nye standarden er under utvikling og estimeres å være klar i 2024. Krav i henhold til ny standard kommer til å erstatte våre eksisterende krav, som refererer til DIN 18873-2:2016-02 og European Vending Association Energy Measurement Protocol versjon 3.1 B.

Kravet kommer til å omfatte at virksomheten skal ha rutiner som sikrer at nyinnkjøp av kaffemaskiner oppfyller grenseverdi til energiforbruk. Grenseverdien vil bli satt etter at standarden er publisert.

- ☞ Dette kravet gjelder ikke for versjon 2.0 av kriteriene, men vil bli oppdatert i løpet av 2024. Ingen dokumentasjon kreves på nåværende tidspunkt.

O7 Krav til kaffemaskiners komponenter i kontakt med næringsmidler, ved nyinnkjøp

Ved nyinnkjøp av kaffemaskiner skal virksomheten sikre at følgende stoffer ikke inngår i kaffemaskiners komponenter i kontakt med næringsmidler:

- Stoff som klassifiseres som CMR (kategori 1 og 2) i henhold til CLP.
- Stoffer på kandidatlisten: <http://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table>
- Ftalatene di-n-oktylfталat/DNOP (CAS-nr. 117-84-0) og diisoheptylfталat/DIHP (CAS-nr. 41451-28-9).
- Halogenerte organiske forbindelser.
- Antibakterielle emner (inkludert sølvioner, nanosølv, og nanokobber).
- Tinn, kadmium, krom VI og kvikksølv og deres forbindelser.
- Halogenerte flammehemmere.
- Hormonforstyrrende stoffer: Stoffe på "Endocrine Disruptor Lists", List I, og List III.

List I: <https://edlists.org/the-ed-lists/list-i-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-the-eu>

List III: <https://edlists.org/the-ed-lists/list-iii-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-participating-national-authorities>

Inngående stoffer: alle emner i produktet, inklusive tilsatte additiver fra råvarene. Kjente avspaltningsprodukter fra inngående stoffer (for eksempel formaldehyd, arylamin, konserveringsmidler) regnes også som inngående stoffer.

Forurensninger er unntatt fra kravet. Med det menes rester fra produksjonen, inkludert råvareproduksjonen, som finnes i det ferdige produktet med konsentrasjoner ≤ 100 ppm ($\leq 0,1$ vektprosent, ≤ 100 mg/kg) i det ferdige produktet. Eksempler på hva som kan regnes som forurensning er rester fra reagenser inkludert monomerer, katalysatorer, biprodukter, rengjøringsmidler til produksjonsutstyr m.m.

Bilag 2 "Forbudte stoffer i kaffemaskinens komponenter i kontakt med næringsmidler" skal fylles ut av kaffemaskinprodusent ved nyinnkjøp.

- ☞ Dokumentasjon må legges frem ved årlig oppfølging. Bilaget "Forbudte stoffer i kaffemaskinens komponenter i kontakt med næringsmidler" skal fylles ut av kaffemaskinprodusent ved nyinnkjøp, og lastes opp ved årlig oppfølging.

- ☞ Last opp rutine for nyinnkjøp av kaffemaskiner, som sikrer at kravet overholdes.

O8 Kaffemaskinens vannkvalitet

Samtlige av virksomhetens kaffemaskiner skal ikke tilføre mer enn 0,001 milligram bly/kg vann.

Virksomheten skal også ha rutiner som sikrer at kravet overholdes ved nyinnkjøp av kaffemaskiner.

Kravet gjelder for eksisterende og nyinnkjøp av kaffemaskiner. Forskjellen kan måles mellom inn- og utgående vann fra kaffemaskinene i henhold til standarden EN 16889. Risiko for tilførsel av bly i vann er gjeldende for

kaffemaskiner med messing- eller andre komponenter med bly som er i kontakt med inn- og utgående vann.

Kravet kan dokumenteres på to alternative måter:

Alternativ A: Testrapport fra kaffemaskinprodusent iht. EN 16889 som viser at kravet overholdes.

Alternativ B: Dokumentasjon på at kaffemaskinen ikke inneholder legeringer, messing- eller andre komponenter med bly som er i kontakt med inn- og utgående vann. Bilag 3 "Kaffemaskiners vannkvalitet" kan benyttes.

- ☰ Last opp dokumentasjon fra kaffemaskinprodusent på at kravet oppfylles for samtlige kaffemaskiner. Enten i henhold til alternativ A, testrapport fra kaffemaskinprodusent iht. EN 16889, eller i henhold til alternativ B, dokumentasjon på at kaffemaskinen ikke inneholder messing- eller andre komponenter med bly som er i kontakt med inn- og utgående vann. Bilaget "Kaffemaskiners vannkvalitet " kan benyttes ved dokumentasjon av kravet.
- ☰ Last opp rutine for nyinnkjøp av kaffemaskiner, som sikrer at kravet overholdes.

4 Gjenbruk

09 Gjenbruk av maskindeler

Ved avskaffelse av kaffemaskiner skal virksomheten ha rutiner som sikrer at maskindeler som fortsatt kan benyttes tas vare på til gjenbruk.

- ☰ Beskriv hvordan kravet overholdes.

Alternativt

- ☰ Last opp rutine/rutiner for gjenbruk av maskindeler.

010 Gjenbruk av kaffemaskiner

Virksomheten skal ha rutiner for gjenbruk av brukte kaffemaskiner.

Rutinene skal sikre at brukte kaffemaskiner tilbys kundene, så lenge maskinene er i god stand og det er potensiale for salg/utleie. Det skal tilbys samme serviceavtale, som ved valg av nyinnkjøpte kaffemaskiner, og det skal ikke være en maks grense for hvor mange ganger en kaffemaskin skal kunne gjenbrukes.

- ☰ Beskriv hvordan kravet overholdes.

Alternativt

- ☰ Last opp rutiner for gjenbruk av kaffemaskiner.

011 Markedsføring av gjenbrukte kaffemaskiner

Virksomheten skal ha en tydelig markedsføring av tilbudet av gjenbrukte kaffemaskiner.

- ☰ Link til hjemmesiden som viser tydelig markedsføring i henhold til kravet.

Alternativt

- ☞ Beskrivelse av hvordan kravet oppfylles.

5 Transport

O12 Informasjon om kaffetjenestens kjøretøy

Oversikt over samtlige kjøretøy som blir benyttet av kaffetjenesten med informasjon om registreringsnummer, euronorm, informasjon om drivstoff, for eksempel elektrisitet, biogass, hydrogen, bensin, diesel eller er hybrid.

- ☞ Last opp oversikt som viser samtlige kjøretøy med informasjon i henhold til kravet. Arket "Kjøretøy" i "Mal til rapportering av krav" kan brukes til å dokumentere kravet.

O13 Nyinnkjøp av kjøretøy

Virksomheten skal ha rutiner som sikrer at nye innkjøpte og leasede kjøretøy enten skal drives med elektrisitet, biogass, hydrogen, eller tilfredsstillende seneste gjeldende euronorm på innkjøpstidspunktet.

Kravet omfatter søkerens egne og leasede kjøretøy som blir brukt til kjøring i tjeneste, for eksempel ved kundebesøk, service og leveranse av råvarer.

Nyproduserte kjøretøy vil alltid leve opp til seneste gjeldende euronorm. Pr. 2023 er seneste euronorm Euro 6. Euro 7 antas å bli implementert i 2025.

Elektriske kjøretøy omfattes ikke av euronorm / euroklassesystemet.

- ☞ Last opp rutine for nyinnkjøp av kjøretøy som sikrer at nye innkjøpte og leasede kjøretøy enten skal drives med elektrisitet, biogass, hydrogen, eller tilfredsstillende senest gjeldende euronorm/euroklasse.

O14 Optimering av transport

Virksomheten skal ha rutiner for optimering av transport.

Rutinene skal som minimum inneholde beskrivelse av hvordan virksomheten optimaliserer sine ruter ved god planlegging av service og kundeoppfølging.

- ☞ Last opp rutiner for optimering av transport.

O15 Opplæring i miljøtilpasset og økonomisk kjøring

Alle ansatte, som benytter virksomhetens kjøretøy, skal gjennomgå en opplæring i miljøtilpasset og økonomisk kjøring (Eco-driving).

Opplæringen skal skje senest tre måneder etter lisensiering.

Nyansatte skal få opplæring innen tre måneder.

Teorien bak miljøtilpasset og økonomisk kjøring skal deretter repeteres årlig.

Opplæring i miljøtilpasset og økonomisk kjøring (Eco-driving) kan gjennomføres som et kurs via autoriserte kjøreskoler eller tilsvarende. Alternativt kan en internopplæring gjennomføres via en kurset medarbeider. Årlig repetisjon av teori krever ikke autorisert kjørelærer eller tilsvarende, men kan gjennomføres internt i og av virksomheten.

Miljøtilpasset og økonomisk kjøring er en del av den grunnleggende kjøreopplæringen i Sverige, og alle svenske virksomheter oppfyller derfor krav til opplæring. Krav gjeldende årlig repetisjon av teori er likevel relevant.

- 🔗 Beskriv hvordan opplæringen i miljøtilpasset og økonomisk kjøring gjennomføres, for alle ansatte, nyansatte og ved årlig oppfølging.

Alternativt

- 🏠 Last opp dokumentasjon, som viser opplæring av ansatte i henhold til kravet.

6 Kjemikalier

O16 Informasjon om kjemikalier

Oversikt over samtlige kjemikalier som er aktuelle å benytte til rengjøring av kaffetjenestens kaffemaskiner. Angi kjemikalienes navn, leverandør og rengjøringsfunksjon.

- 🏠 Last opp oversikt over samtlige kjemikalier som skal benyttes. Legg inn navn, leverandør og rengjøringsfunksjon. Arket "Kjemikalier" i "Mal til rapportering av krav" kan brukes til å dokumentere kravet.

- 🔑 Kontrolleres på kontrollbesøk.

O17 Klassifisering av kaffemaskinenes rengjøringsprodukter

Ingen av rengjøringsproduktene som benyttes til rengjøring av kaffemaskiner skal være klassifisert i henhold til tabellen under.

Ikke tillatt klassifisering av øvrige kjemikalier

CLP-forordning 1272/2008		
Fareklasse	Farekategori	Farekode
Farlig for vannmiljøet	Akutt kategori 1 Kronisk kategori 1-4	H400, H410, H411, H412, H413
Akutt giftighet	Kategori 1-4	H300, H310, H330, H301, H311, H331, H302, H312, H332
Spesifikk målorgantoksisitet med enkelt eller gjentatt eksponering	STOT SE kategori 1-2	H370, H371, H372, H373
Aspirasjonsfare	Kategori 1	H304
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Kategori 1/1A/1B	H334, H317 eller merket med EUH 208: «Inneholder (navnet på det sensibiliserende stoffet). Kan forårsake allergisk reaksjon.»
Kreftfremkallende egenskaper	Kategori 1A/1B/2	H350, H351
Kjønnscelemutagenitet	Kategori 1A/1B/2	H340, H341
Reproduksjonstoksisitet	Kategori 1A/1B/2/Lact.	H360, H361, H362

Hormonforstyrrende virkning for menneskers helse	ED HH 1 ED HH 2	EUH380 EUH381
Hormonforstyrrende virkning på miljøet	ED ENV 1 ED ENV 2	EUH431 EUH431
Persistente, bioakkumulerende og giftige egenskaper Svært persistente, svært bioakkumulerende egenskaper	PBT vPvB	EUH440 EUH441
Persistent, mobil og giftig Svært persistente, svært mobile egenskaper	PMT vPvM	EUH450 EUH451

Vær oppmerksom på at det er produsenten som er ansvarlig for korrekt klassifisering.

☞ Last opp sikkerhetsdatablad i henhold til gjeldende europeisk lovgivning (Annex II to REACH Regulation, 1907/2006/EC) for hvert rengjøringsprodukt som benyttes.

O18 Sikkerhetsdatablader og brukerinformasjon

Sikkerhetsdatablader i henhold til gjeldende europeisk lovgivning (Annex II to REACH Regulation, 1907/2006/EC) og brukerinformasjon for rengjøringskjemikalier som er aktuelle å benytte, skal tilgjengeliggjøres for kaffetjenestens kunder, enten elektronisk eller i papirform.

☞ Beskriv hvordan kravet overholdes.

☞ Kontrolleres på kontrollbesøk.

7 Kundens miljørutiner

O19 Energibesparing

- Energisparefunksjon skal aktiveres ved installasjon hvis det er hensiktsmessig, i samråd med kunden og etter kundens behov.
- Kaffetjenestens kunder skal motta informasjon om hvordan kaffemaskinen benyttes mest mulig energieffektivt for sitt behov.

☞ Beskriv hvordan kravet overholdes

O20 Kundens instruksjoner

Det skal finnes tydelige arbeidsinstruksjoner, skriftlige eller digitale, som beskriver at kunden er ansvarlig for følgende:

- Rengjøring og vedlikehold
  - Beskrivelse
  - Frekvens
  - Hvilke rengjøringsprodukter som skal benyttes
- Påfylling av råvarer
- Avfallshåndtering

☞ Det skal finnes tydelige arbeidsinstruksjoner, skriftlige eller digitale, i henhold til kravet. Last opp et eksempel på en arbeidsinstruksjon som viser at kravet oppfylles.

Alternativt

🔗 Link til et eksempel på digital arbeidsinstruksjon som viser at kravet oppfylles.

O21 Avfallshåndtering

Virksomheten skal oppfordre til gjenvinning av kaffetjenestens leverte produkter og emballasje ved å informere sine kunder om korrekt avfallshåndtering.

Kommunikasjon om avfallshåndtering skal minimum inneholde informasjon om:

- Kaffegrut skal sorteres som organisk avfall/matavfall, som igjen bør gå til biologisk behandling.
- Emballasjematerialer, som for eksempel plast og papp bør kildesorteres.
- Engangsartikler bør kildesorteres etter lokale forskrifter, eller henvisning på artiklene.

Engangsartikler i papp med eller uten laminat av plastfolie bør sorteres i papp/papiravfall. Engangsartikler i bionedbrytbart komposterbart materiale bør sorteres i restavfall, med mindre virksomheten har en avtale med et industrielt komposteringsanlegg. Engangsløkk av plast, sorteres som plastavfall. Engangsløkk og andre engangsartikler av bagasse skal være merket som papp eller kartong og sorteres i papp/papiravfall.

- Det skal oppfordres til kildesortering om virksomheten ikke har et etablert system.

🔗 Beskriv hvordan virksomheten oppfordrer til gjenvinning av kaffetjenestens leverte produkter og emballasje, i henhold til kravet.

Alternativt

📁 Last opp dokumentasjon som viser at kravet overholdes.

P5 Poeng for ingen salg av engangsartikler

Virksomheten gis 2 poeng om de ikke selger engangsartikler til sine kunder.

Med engangsartikler menes her artikler som engangskopper, lokk og rørepinner.

Virksomheten gis 1 poeng om de ikke selger andre engangsartikler enn pappkopper til sine kunder.

Det vil si ingen salg av artikler som for eksempel lokk og rørepinner.

📁 For å oppnå 2 poeng, last opp dokumentasjon som bekrefter at engangsartikler ikke blir solgt.

📁 For å oppnå 1 poeng, last opp dokumentasjon som bekrefter at ingen andre engangsartikler enn pappkopper blir solgt.

Alternativt

🔗 Beskriv hvordan kravet overholdes.

👤 Kontrolleres på kontrollbesøk.

O22 Engangsartikler

Ved salg av engangsartikler skal virksomheten samtidig forebygge unødvendig bruk av engangsartikler. Kaffetjenesten skal:

- Oppfordre kunden til å ha gjenbrukbare kopper som et alternativ til engangskopper.
- Oppfordre kunden til å forebygge unødvendig bruk av engangskopper og lokk.
- Informere kunden om fordelene ved redusert forbruk av engangsservise og om engangsservise sin negative miljøpåvirkning.
- Ved bruk av engangsartikler, skal det etterstrebtes å tilby Svanemerkede engangsartikler, samt engangsartikler som kan la seg materialgjenvinne.

 Beskriv hvordan det arbeides forebyggende i henhold til kravet.

Alternativt

 Last opp informasjon om hvordan det arbeides forebyggende i henhold til kravet.

8 Innkjøp av miljømerkede varer og tjenester

P6 Poeng for innkjøp av miljømerkede produkter og tjenester

Virksomheten får poeng for innkjøp av miljømerkede produkter og tjenester, relevant for kaffetjenesten. For å være poenggivende, skal 100 % av hver kategori være miljømerket med mindre annet er spesifisert. I tillegg gis det poeng for bruk av el-biler. Maksimalt 5 poeng kan oppnås i dette kravet.

Med miljømerket menes her merket med Svanemerket eller EU Ecolabel.

Produkter og tjenester som er poenggivende:

Miljømerkede produkter og tjenester	Poeng
Svanemerket bilvask til 50 % av virksomhetens biler	3 poeng
Svanemerket drivstoff til 50 % av virksomhetens biler	2 poeng
Minimum 50 % av virksomhetens biler er el-biler	2 poeng
Miljømerkede arbeidsklær	1 poeng
Miljømerkede kontormøbler, en kategori	1 poeng (maks 1 kategori)

 For å oppnå poeng, last opp relevant dokumentasjon som viser innkjøp, leverandør og lisensnummer.

 Kontrolleres på kontrollbesøk.

9 Miljøledelse

O23 Ansvarlig person

Virksomheten skal ha en person som er hovedansvarlig for søknadsprosessen, samt årlig oppfølging av lisensen, som sikrer at virksomheten oppfyller Nordisk Miljømerkings krav i lisensperiodens gyldighetstid.

Virksomheten skal informere Nordisk Miljømerking dersom ansvarlig person byttes ut.

☞ Oppgi følgende informasjon på ansvarlig person: navn, e-post og stillingstittel.

O24 Kommunikasjon med personalet

Virksomheten skal ha en rutine som sikrer at alle ansatte som deltar i den daglige driften av virksomheten skal gjennomføre en grunnleggende opplæring gjeldende virksomhetens miljøarbeid.

Opplæringen skal inneholde:

- Informasjon om virksomhetens miljøarbeid og hva det vil si at virksomheten er Svanemerket
- Kommunikasjon om miljøarbeidet, som kan benyttes i dialog med kunder
- Kaffens miljøpåvirkning
- Hva de ansatte kan og skal bidra med i miljøarbeidet

Opplæringen skal skje senest to måneder etter å ha oppnådd sertifikat/lisens for Svanemerket. Alle ansatte skal deretter årlig gjennomgå repetisjon/oppdatering av den grunnleggende opplæringen. Nyansatte skal få nødvendig opplæring innen to måneder.

Nordisk Miljømerkings "Opplæringsmateriell" kan benyttes til opplæring.

☞ Last opp virksomhetens grunnleggende opplæring som viser hvordan de ansatte læres opp, i henhold til kravet. Nordisk Miljømerkings "Opplæringsmateriell", kan benyttes til denne opplæringen.

☞ Last opp en rutine som sikrer at opplæringen gjennomføres for alle ansatte og nyansatte og som beskriver hvordan årlig repetisjon gjennomføres.

ℙ Kontrolleres på kontrollbesøk.

O25 Årlig oppfølging

Virksomheten skal sikre at Nordisk Miljømerkings krav oppfylles gjennom hele lisensperioden. Ved endringer og nyinnkjøp skal virksomheten sende inn og oppdatere opplysninger om:

- Sertifiserte råvarer
- Kaffemaskiner, informasjon om energieffektivitet, vannkvalitet og forbudte stoffer
- Kjøretøy

Virksomheten skal årlig gjennomgå og dokumentere opplysninger i henhold til kravet. Oppfølgingen fra Nordisk Miljømerking kan enten omfatte en

gjennomgang av samtlige opplysninger, eller kun utvalgte. Informasjon om eventuell oppfølging og tidsfrist for innrapportering gis på forhånd.

🔗 Beskriv hvordan kravet overholdes.

O26 Reklamasjon

Lisensinnehaveren skal garantere at kvaliteten på tjenesten ikke forringes under lisensens gyldighetstid. Derfor skal lisensinnehaver føre et arkiv over reklamasjoner.

🔗 Last opp rutine for håndtering og arkivering av reklamasjoner.

10 Poengsammenstilling

O27 Obligatorisk krav til oppnådde poeng

Kaffetjenesten skal oppnå minimum 7 poeng.

Poengsammenstilling

Poengkrav	Antall oppnådde poeng	Maksimalt antall poeng
P1 Poeng for sertifiserte råvarer		6 poeng
P2 Poeng for økologisk kaffe		7 poeng
P3 Poeng for økologisk kakao, te og melk		3 poeng
P4 Poeng for skogslandbruk		2 poeng
P5 Poeng for ingen salg av engangsartikler		2 poeng
P6 Poeng for innkjøp av miljømerkede produkter og tjenester		5 poeng
Sum		25 poeng

🔗 Last opp en oppsummering av poengberegningen. Arket "Oppsummering av poeng" i "Mal til rapportering av krav" kan brukes til å dokumentere kravet.

Regler for Svanemerking av tjenester

For enkelt å kunne identifisere Svanemerkede tjenester, skal lisensnummeret og en beskrivende undertekst stå sammen med Svanemerket.

Den beskrivende underteksten for 100 Kaffetjenester er: **Kaffetjeneste**

Mer informasjon om regler, avgifter og grafiske retningslinjer finnes på www.svanemerket.no/regelverk/

Etterkontroll

Nordisk Miljømerking kan kontrollere at kaffetjenesten oppfyller Svanemerkets krav også etter at lisens er bevilget. Det kan f.eks. skje gjennom besøk på stedet eller ved stikkprøvekontroll.

Viser det seg at kaffetjenesten ikke oppfyller kravene kan lisensen inndras.

Kriterienes versjonshistorikk

Nordisk Miljømerking fastsatte versjon 2.0 av kriteriene for Kaffetjenester den 18. oktober 2023 og de gjelder til og med 31. desember 2028.

Bilag 1   Krav til standarder for fornybare råvarer

Retningslinjer for standard, fornybare råvarer

Nordisk Miljømerking stiller krav til hvilke standarder dyrkede råvarer skal sertifiseres etter. Kravene er beskrevet nedenfor. Nordisk Miljømerking går gjennom hver enkelt nasjonal bærekraftstandard og hvert enkelt sertifiseringssystem for å sikre at kravene oppfylles.

Krav til standarder

- Standarden må være basert på ISEALs regelverk for god normeringspraksis.
- Standarden skal balansere økonomiske, økologiske og sosiale interesser opp mot hverandre og følge prinsippene i Rio-deklarasjonen, Agenda 21 og prinsippene for skogforvaltning, i tillegg til å respektere relevante internasjonale konvensjoner og avtaler.
- Standarden skal inneholde absolutte krav og fremme og bidra til bærekraftig kultivering. Nordisk Miljømerking legger særlig vekt på standarden, og at det skal være effektive krav som er til beskyttelse for det biologiske mangfoldet.
- Standarden skal være tilgjengelig for allmennheten. Standarden skal være utviklet i en åpen prosess der aktører med økologiske, økonomiske og sosiale interesser er invitert til å delta.

Kravene knyttet til de bærekraftige standardene er formulert som prosesskrav. Utgangspunktet er at dersom interessentene blir enige om de økonomiske, sosiale og miljømessige aspektene ved standarden, så vil dette sikre et akseptabelt kravnivå.

Hvis en bærekraftstandard er utviklet eller godkjent av aktører med økologiske, økonomiske og sosiale interesser, kan standarden opprettholde en akseptabel standard. Nordisk Miljømerking krever derfor at standarden balanserer disse tre interessene, og at representanter fra alle de tre områdene inviteres til å delta i utviklingen av bærekraftstandard.

Standarden skal stille absolutte krav som skal oppfylles for at man skal kunne bli sertifisert. Dette sikrer at landbruksforvaltningen oppfyller et akseptabelt miljønivå. Ettersom Nordisk Miljømerking krever at standarden skal fremme og bidra til bærekraftig kultivering, skal standarden vurderes og revideres jevnlig med tanke på prosessforbedring og gradvis reduksjon av miljøpåvirkningen.

Krav til sertifiseringssystem

- Sertifiseringssystemet skal være åpent, ha signifikant nasjonal eller internasjonal troverdighet og kunne verifisere at kravene i bærekraftstandard er oppfylt.

Krav til sertifiseringsorgan

- Sertifiseringsorganet skal være uavhengig, troverdig og i stand til å verifisere at kravene i standarden er oppfylt. Sertifiseringsorganet må også kunne kommunisere resultatene og legge til rette for en effektiv implementering av standarden.

Sertifiseringssystemet skal være utformet for å verifisere at kravene i standarden er oppfylt. Metoden som benyttes til sertifiseringen, skal kunne gjentas og være praktisk anvendelig, slik at det er mulig å verifisere kravene. Sertifiseringen må være i henhold til en spesifikk bærekraftstandard. Det må foretas en inspeksjon før sertifiseringen.

Krav til sporbarhetsertifisering (chain of custody, CoC)

- Sporbarhetsertifiseringen må utstedes av en kompetent akkreditert tredjepart.
- Systemet skal stille krav til sporbarhetskjeden som sikrer sporbarhet, dokumentasjon og kontroll gjennom hele produksjonskjeden.

Dokumentasjon

Kopi av kultiveringsstandard, navn, adresse og telefonnummer til organisasjonen som har utarbeidet standard- og revisjonsrapportene.

Referanser til personer som representerer aktører med økologiske, økonomiske og sosiale interesser, som er invitert til å delta.

Nordisk Miljømerking kan kreve flere dokumenter for å undersøke om kravene i aktuelle standard og sertifiseringssystem kan godkjennes.

Bilag 2 Forbudte stoffer i kaffemaskinenes komponenter i kontakt med næringsmidler

Bilaget fylles ut av kaffemaskinprodusent ved nyinnkjøp av kaffemaskiner. Informasjon om flere kaffemaskiner, fra samme produsent, kan dokumenteres i ett og samme bilag.

Kaffemaskin/kaffemaskiner, navn/modell:

Følgende forbudte stoffer får ikke inngå i kaffemaskinens komponenter i kontakt med næringsmidler:

- Stoff som klassifiseres som CMR (kategori 1 og 2) i henhold til CLP.
- Stoffer på kandidatlisten: <http://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table>
- Ftalatene di-n-oktylfталат/DNOP (CAS-nr. 117-84-0) og diisoheptylfталат/DIHP (CAS-nr. 41451-28-9).
- Halogenerte organiske forbindelser.
- Antibakterielle emner (inkludert sølvioner, nanosølv, og nanokobber).
- Tinn, kadmium, krom VI og kvikksølv og deres forbindelser.
- Halogenerte flammehemmere.
- Hormonforstyrrende stoffer: Stoffe på "Endocrine Disruptor Lists", List I, og List III.
List I: <https://edlists.org/the-ed-lists/list-i-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-the-eu>
List III: <https://edlists.org/the-ed-lists/list-iii-substances-identified-as-endocrine-disruptors-by-participating-national-authorities>

Inngående stoffer: alle emner i produktet, inklusive tilsatte additiver fra råvarene. Kjente avspaltningsprodukter fra inngående stoffer (for eksempel formaldehyd, arylamin, konserveringsmidler) regnes også som inngående stoffer.

Forurensninger er unntatt fra kravet. Med det menes rester fra produksjonen, inkludert råvareproduksjonen, som finnes i det ferdige produktet med konsentrasjoner ≤ 100 ppm ($\leq 0,1$ vektprosent, ≤ 100 mg/kg) i det ferdige produktet. Eksempler på hva som kan regnes som forurensning, er rester fra reagenser inkludert monomerer, katalysatorer, biprodukter, rengjøringsmidler til produksjonsutstyr m.m.

Erklærer deres virksomhet at forbudte stoffer ikke inngår i kaffemaskinens komponenter i kontakt med næringsmidler?	Ja (sett kryss) ☐	Nei (sett kryss) ☐
--	--	---

Denne erklæring er basert på den kunnskap vi har tilgjengelig om produktet ved søknadstidspunktet.

Sted og dato	Firmanavn
Ansvarlig person	Ansvarlig persons underskrift
Telefon	E-post

Bilag 3 Kaffemaskiners vannkvalitet

Bilaget fylles ut av kaffemaskinprodusent. Informasjon om flere kaffemaskiner, fra samme produsent, kan dokumenteres i ett og samme bilag.

Kaffemaskinen(e) skal ikke tilføre mer enn 0,001 milligram bly/kg vann.

Kravet kan bekreftes med testrapport fra kaffemaskinprodusent iht. EN 16889 som måler forskjellen i inn- og utgående vann, eller her ved bilag som bekrefter at kaffemaskinen(e) ikke inneholder legeringer, messing- eller andre komponenter som inneholder bly, som er i kontakt med inn- og utgående vann.

Risiko for tilførsel av bly i vann er gjeldende for kaffemaskiner med messing- eller andre komponenter med bly som er i kontakt med inn- og utgående vann.

Kaffemaskin/kaffemaskiner, navn/modell:

Erklærer deres virksomhet at kaffemaskinen(e) ikke inneholder messing- eller andre komponenter med bly, som er i kontakt med inn- og utgående vann?	Ja (sett kryss) ☐	Nei (sett kryss) ☐
--	--	---

Sted og dato	Firmanavn
Ansvarlig person	Ansvarlig persons underskrift
Telefon	E-post